

ความเกี่ยวประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา
เรื่องที่ ๕

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) 0805.2/ ๑๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๒๒๐
วันที่ 19 ธ.ค. 2552 เวลา 16.44

ลค. ๑/๒๕.๑
19 ธ.ค. 52
16.44 น.

กระทรวงคมนาคม
ถนนราชดำเนินนอก
กรุงเทพฯ 10100

1๙ มกราคม 2552

เรื่อง มาตรการลดภาระค่าครองชีพของประชาชน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

จัดเข้าวาระ..... 20 ม.ค. 2552

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/ว (ล) 585 ลงวันที่ 15 มกราคม 2552

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค (ปคร) 0805.2/8 ลงวันที่ 12 มกราคม 2552
2. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค 0805.2/164 ลงวันที่ 9 มกราคม 2552
3. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค 0805.2/163 ลงวันที่ 9 มกราคม 2552
4. สำเนาหนังสือองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ด่วนที่สุด ที่ ขสมก.81/2552 ลงวันที่ 16 มกราคม 2552
5. สำเนาหนังสือการรถไฟแห่งประเทศไทย ด่วนที่สุด ที่ 1/224/2552 ลงวันที่ 16 มกราคม 2552

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า กระทรวงการคลังได้จัดทำรายละเอียดมาตรการลดภาระค่าครองชีพของประชาชนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีคาดว่าจะนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีในวันอังคารที่ 20 มกราคม 2552 ในการนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงขอให้กระทรวงคมนาคมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วนด้วยความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

1. ข้อเท็จจริง

กระทรวงคมนาคมได้รายงานผลการดำเนินการ 6 มาตรการ 6 เดือนฝ่าวิกฤตเพื่อคนไทยทุกคนของกระทรวงคมนาคมเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบสรุปผลการดำเนินงานตามมาตรการดังกล่าว ดังนี้ (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย 1)

1.1 การจัดรถโดยสารประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำนวน 800 คัน ใน 76 เส้นทาง ซึ่งเป็นรถโดยสารธรรมดาเพื่อให้บริการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพรายงานว่า องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพได้ดำเนินมาตรการลดค่าใช้จ่ายการเดินทางรถโดยสารประจำทางตามนโยบายของรัฐบาลตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม - 31 ธันวาคม 2551 โดยได้จัดรถโดยสารประจำทางธรรมดาให้บริการจำนวนเฉลี่ย 226,455 เที่ยว/วัน/เดือน มีจำนวนผู้โดยสารใช้บริการจำนวนเฉลี่ย 29,268,217 คน-เที่ยว/เดือน โดยองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ

/ได้รับ...

ได้รับเงินชดเชยการให้บริการโดยไม่เก็บค่าโดยสารตามมติคณะรัฐมนตรีเดือนละ 204 ล้านบาท ขณะนี้ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพได้รับจัดสรรเงินชดเชยจากสำนักงานงบประมาณของเดือนสิงหาคม 2551- พฤศจิกายน 2551 แล้วรวมจำนวน 816 ล้านบาท

สถิติผู้โดยสารตาม 6 มาตรการ 6 เดือน ที่เดินทางโดยรถโดยสารประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ

เดือน	จำนวนเที่ยววิ่ง (เที่ยว)	จำนวนผู้โดยสาร (คน-เที่ยว)
สิงหาคม 2551	263,001	32,944,192
กันยายน 2551	220,803	30,625,288
ตุลาคม 2551	230,756	28,964,677
พฤศจิกายน 2551	208,300	27,635,701
ธันวาคม 2551	209,413	26,171,226
จำนวนเฉลี่ยต่อเดือน	226,455	29,268,217

1.2 การจัดเดินรถไฟฟ้า 3 ในขบวนรถเชิงสังคมและขบวนรถเร็วของการรถไฟแห่งประเทศไทยโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ให้บริการรถไฟฟ้า 3 ขบวนรถบริการสังคม ได้แก่ ขบวนรถธรรมดา ขบวนรถชานเมือง ขบวนรถท้องถิ่น และขบวนรถรวม รวมจำนวน 164 ขบวน ในเส้นทางหลัก คือ สายเหนือ สายตะวันออกเฉียงเหนือ สายใต้ สายตะวันออก และสายแม่กลอง โดยผู้โดยสารไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ยังได้จัดบริการรถไฟฟ้า 3 ระยะทางไกลในขบวนรถเชิงพาณิชย์จำนวน 8 ขบวน (ขบวนรถเร็ว) ในเส้นทางหลัก คือ สายเหนือ ไป-กลับ 2 ขบวน สายใต้ ไป-กลับ 2 ขบวน และสายตะวันออกเฉียงเหนือ ไป-กลับ 4 ขบวน โดยผู้โดยสารไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ซึ่งการรถไฟแห่งประเทศไทยคำนวณเงินรายได้เพื่อขอรับเงินชดเชยจากจำนวนผู้โดยสารและระยะทางของการเดินทางที่เกิดขึ้นจริง โดยในช่วงเดือนสิงหาคม 2551-ธันวาคม 2551 มีจำนวนผู้โดยสารใช้บริการรถเชิงสังคมจำนวนเฉลี่ย 2,935,723 คน/เดือน และใช้บริการรถชั้น 3 ในขบวนรถเร็วในเส้นทางระยะไกลจำนวนเฉลี่ย 262,266 คน/เดือน รวมจำนวนผู้ใช้บริการรถไฟไม่เสียค่าโดยสารทั้งสิ้นเฉลี่ย 3,197,989 คน/เดือน ทั้งนี้ การรถไฟแห่งประเทศไทยได้รับจัดสรรเงินชดเชยจากสำนักงานงบประมาณของเดือนสิงหาคม 2551-พฤศจิกายน 2551 แล้วรวมจำนวน 279.92 ล้านบาท คิดเป็นเงินชดเชยเฉลี่ยเดือนละประมาณ 70 ล้านบาท

สถิติผู้โดยสารตาม 6 มาตรการ 6 เดือน ที่เดินทางโดยรถไฟฟ้า 3 ของการรถไฟแห่งประเทศไทย

เดือน	จำนวนผู้โดยสาร (คน)		รวม
	รถบริการเชิงสังคม	รถชั้น 3 ในขบวนรถเร็ว	
สิงหาคม 2551	3,123,385	165,178	3,288,563
กันยายน 2551	3,048,826	183,712	3,232,538
ตุลาคม 2551	2,686,133	363,229	3,049,362
พฤศจิกายน 2551	2,681,986	277,874	2,959,860
ธันวาคม 2551	3,138,283	321,337	3,459,620
จำนวนเฉลี่ยต่อเดือน	2,935,723	262,266	3,197,989

1.3 กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรการการยกเว้นค่าโดยสารรถประจำทางธรรมดา 800 คัน ขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ และรถไฟฟ้าชั้น 3 ในขบวนรถเชิงสังคมและขบวนรถเร็วของการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยดังกล่าวเป็นการช่วยลดภาระค่าครองชีพให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยโดยตรง ในขณะที่สภาวะเศรษฐกิจได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางการเงินโลก ดังนั้น จึงเห็นสมควรให้การสนับสนุนการดำเนินมาตรการการยกเว้นค่าโดยสารรถประจำทางธรรมดา 800 คัน ขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ และรถไฟฟ้าชั้น 3 ในขบวนรถเชิงสังคมและขบวนรถเร็วของการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยโดยขยายระยะเวลาดำเนินการออกไปอีก 6 เดือน เริ่มต้นจากวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2552 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2552 ซึ่งสอดคล้องกับมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเศรษฐกิจในการประชุมครั้งที่ 1/2552 เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2552 ที่เห็นชอบมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจทุกภาคส่วนที่ให้ต่อขยายระยะเวลาการดำเนินการ 6 มาตรการ 6 เดือนฝ่าวิกฤตเพื่อคนไทยทุกคนออกไป โดยในเบื้องต้นกระทรวงคมนาคมได้ส่งคำขอของงบประมาณกลางปี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 เพิ่มเติม ในส่วนของเงินชดเชยการให้บริการขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพและการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยตามมาตรการดังกล่าวไปให้สำนักงานงบประมาณเพื่อพิจารณาแล้วโดยมีตัวเลขวงเงินตามแนวทางหลักการเดิมที่คณะรัฐมนตรีได้เคยอนุมัติไว้ ประกอบด้วย

1.3.1 องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพเสนอขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 เพื่อการจัดรถโดยสารประจำทาง จำนวน 800 คัน ใน 76 เส้นทางซึ่งเป็นรถโดยสารธรรมดาเพื่อให้บริการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2552 - 31 กรกฎาคม 2552 วงเงินรวมทั้งสิ้น 1,367.568 ล้านบาท รายละเอียดปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย 2

1.3.2 การรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยเสนอขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 เพื่อการจัดให้บริการรถไฟฟ้าชั้น 3 ในขบวนรถเชิงสังคมและขบวนรถเร็วโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2552 - 31 กรกฎาคม 2552 วงเงินจำนวน 600 ล้านบาท และขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 เพิ่มเติมอีกจำนวน 46.137 ล้านบาทสำหรับการดำเนินการจัดเดินรถไฟฟ้าในช่วง 6 เดือนแรก (วันที่ 1 สิงหาคม 2551 - 31 มกราคม 2552) รายละเอียดปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย 3

2. ความเห็นขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ

2.1 ข้อเสนอของกระทรวงการคลังในส่วนของมาตรการลดค่าใช้จ่ายเดินทางรถโดยสารประจำทาง กระทรวงคมนาคมได้ส่งเรื่องให้องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพพิจารณาและได้รับรายงานว่า

2.1.1 องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพได้ดำเนินการเพื่อสนองนโยบายรัฐบาลตามมาตรการที่กำหนดโดยจัดรถโดยสารบริการฟรีจำนวน 800 คัน ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2551-มกราคม 2552 ซึ่งรัฐได้สนับสนุนเงินให้กับ ขสมก.คันละ 8,500 บาท/วัน หรือเดือนละประมาณ 204 ล้านบาท โดย ขสมก. มีต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงของรถธรรมดาเฉลี่ยคันละ 10,908.70 บาท/วัน และรถปรับอากาศเฉลี่ยคันละ 15,162.76 บาท/วัน (ข้อมูลเดือนพฤษภาคม 2551 - กรกฎาคม 2551)

/2.1.2 การดำเนินการ...

2.1.2 การดำเนินการตามข้อ 2.1.1 ส่งผลต่อการใช้บริการรถโดยสารของประชาชน
ดังนี้

เปรียบเทียบผู้ให้บริการก่อน-หลัง ดำเนินการตามมาตรการจัดรถเมล์ฟรี 800 คัน เฉลี่ย/วัน
(ข้อมูลตั้งแต่เดือนสิงหาคม.2551 – พฤศจิกายน 2551)

หน่วย : คน (ตัวใบ)

ประเภทรถ	ก่อนมาตรการ	หลังมาตรการ (เฉลี่ย)	ผลต่าง	%
รถธรรมดา				
- บริการปกติ	1,024,366	479,746	(544,620)	(53.17)
- บริการฟรี	-	984,773	984,773	-
รวม	1,024,366	1,465,113	440,101	42.94
รถปรับอากาศ	737,136	664,922	(72,214)	(9.80)
รวมทั้งสิ้น	1,762,147	2,130,034	367,887	20.88

หมายเหตุ จำนวนผู้โดยสารที่สำนักงานประมาณใช้นำเสนอคณะรัฐมนตรี จำนวน 410,000 คน นั้น ต้องนับเป็นจำนวนครั้ง (เที่ยว) ในอัตรา 2.4 เที่ยวต่อคน จำนวนผู้โดยสารที่ใช้บริการจริงจึงเท่ากับ 984,773 คน (ตัวใบ)

2.1.3 การดำเนินมาตรการลดค่าใช้จ่ายเดินทางรถโดยสารประจำทางต่อไปอีก 6 เดือน ตามนโยบายของรัฐบาล องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพได้เสนอขอรับเงินจากรัฐเฉลี่ยคันละ 9,497 บาท/วัน (คำนวณจากค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงของเดือนสิงหาคม 2551 – พฤศจิกายน 2551) หรือเดือนละประมาณ 227.928 ล้านบาท รวม 6 เดือนประมาณ 1,367.568 ล้านบาท กรณีคำนวณจากผู้ให้บริการรถเมล์ฟรีในช่วงเดือนสิงหาคม 2551-พฤศจิกายน 2551 องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพจะมีรายได้ค่าโดยสารเฉลี่ยคันละ 8,702 บาท/วัน หรือเดือนละประมาณ 208.848 ล้านบาท รวม 6 เดือนประมาณ 1,253.088 ล้านบาท

2.1.4 ข้อเสนอของกระทรวงการคลังที่ได้จัดทำข้อมูลเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีในเรื่องมาตรการลดค่าใช้จ่ายเดินทางรถโดยสารประจำทาง โดยเสนอกรอบเงินชดเชยระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2552-31 กรกฎาคม 2552 จำนวน 650 ล้านบาท หรือประมาณ 108.33 ล้านบาท/เดือน จะส่งผลกระทบต่อทางการเงินขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพเนื่องจากก่อนดำเนินการ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพมีเงินไม่เพียงพอจ่ายค่าเช่าซ่อม ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งหากลดเงินสนับสนุนลงไปอีกจะมีปัญหา นอกจากองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพจะไม่สามารถจ่ายค่าเช่าซ่อมและค่าน้ำมันเชื้อเพลิงแล้วยังจะไม่สามารถจ่ายค่าจ้างแรงงานให้กับพนักงานได้ครบถ้วน (อาจจ่ายได้เพียงครึ่งหนึ่งของค่าจ้าง) ซึ่งองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพเห็นว่าปัญหาดังกล่าวนอกจากจะส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องทางการเงินขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพแล้วยังจะส่งผลกระทบต่อปัญหาแรงงานที่จะเกิดขึ้นตามมาอีกด้วย ดังนั้น องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพจึงเสนอให้จ่ายเงินสนับสนุนให้กับองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ดังนี้

(1) จ่ายชดเชยตามภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง (สิงหาคม 2551 – พฤศจิกายน 2551) คันละ 9,497 บาท/วัน หรือเดือนละ 227.928 ล้านบาท รวม 6 เดือน เป็นเงิน 1,367.568 ล้านบาท

หรือ (2) จ่ายชดเชยตามผู้ให้บริการรถเมล์ฟรี (สิงหาคม 2551 – พฤศจิกายน 2551) คันละ 8,702 บาท/วัน หรือเดือนละ 208.848 ล้านบาท รวม 6 เดือน เป็นเงิน 1,253.088 ล้านบาท
รายละเอียดปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย 4

/3. ความเห็น...

3. ความเห็นของการรถไฟแห่งประเทศไทย

ข้อเสนอของกระทรวงการคลังในส่วนของการลดค่าใช้จ่ายเดินทางโดยรถไฟชั้น 3 กระทรวงคมนาคมได้ส่งเรื่องให้การรถไฟแห่งประเทศไทยพิจารณาและได้รับรายงานว่า เห็นด้วยตามข้อเสนอของกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ การรถไฟแห่งประเทศไทยได้รายงานข้อมูลเพิ่มเติมว่าผลการดำเนินการตามมาตรการลดค่าใช้จ่ายเดินทางรถไฟชั้น 3 ของช่วงเดือนสิงหาคม 2551 - ธันวาคม 2551 เป็นเงิน 373.728 ล้านบาท ซึ่งสูงกว่ากรอบวงเงินชดเชยที่คณะรัฐมนตรีมีมติไว้อนุมัติไว้ เป็นเงิน 27.178 ล้านบาท และคาดว่าเมื่อครบกำหนดในวันที่ 31 มกราคม 2552 จะสูงกว่ากรอบวงเงินเป็นเงิน 52.128 ล้านบาท รายละเอียดปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย 5

4. ความเห็นของกระทรวงคมนาคม

4.1 มาตรการลดค่าใช้จ่ายเดินทางรถโดยสารประจำทาง การจัดสรรงบประมาณสำหรับมาตรการให้บริการ “รถเมล์ฟรี เพื่อประชาชน” จำนวน 800 คัน ระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2552 - 31 กรกฎาคม 2552 โดยขอรับเงินชดเชยดังกล่าวจากสำนักงานงบประมาณตามกรอบวงเงินฯ วงเงินรวม 650 ล้านบาท หรือประมาณ 108.33 ล้านบาท/เดือน ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ไม่สอดคล้องกับตัวเลขการให้บริการรถเมล์ฟรีที่เกิดขึ้นจริงที่ผ่านมาตามรายงานขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ทำให้องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพต้องแบกภาระการขาดทุนเพิ่มขึ้นซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องทางการเงินขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ดังนั้น กระทรวงคมนาคมจึงเห็นชอบด้วยกับความเห็นขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพดังกล่าวข้างต้น และเห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาบททวนตัวเลขเงินชดเชยให้แก่องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพในมาตรการดังกล่าวตามที่องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพเสนอ

4.2 มาตรการลดค่าใช้จ่ายเดินทางโดยรถไฟชั้น 3

โดยที่การรถไฟแห่งประเทศไทยเห็นด้วยกับข้อเสนอของกระทรวงการคลัง จึงเห็นสมควรรายงานความเห็นของการรถไฟแห่งประเทศไทยให้คณะรัฐมนตรีต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาบททวนข้อเสนอของกระทรวงการคลังเกี่ยวกับมาตรการลดค่าใช้จ่ายเดินทางรถโดยสารประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ โดยพิจารณาอนุมัติเงินสนับสนุนให้กับองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ดังนี้

- (1) จ่ายชดเชยตามภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง (สิงหาคม 2551 – พฤศจิกายน 2551) คันละ 9,497 บาท/วัน หรือเดือนละ 227.928 ล้านบาท รวม 6 เดือนเป็นเงิน 1,367.568 ล้านบาท หรือ
 - (2) จ่ายชดเชยตามผู้ใช้บริการรถเมล์ฟรี (สิงหาคม 2551 – พฤศจิกายน 2551) คันละ 8,702 บาท/วัน หรือเดือนละ 208.848 ล้านบาท รวม 6 เดือนเป็นเงิน 1,253.088 ล้านบาท
- ต่อไปด้วย จะขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายโสภณ ชาร์มย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

สำนักแผนงาน

โทร. 0 2215 1515 ต่อ 2009

โทรสาร 0 2215 4099